

Startside>Dine rettigheder>Mindreåriges rettigheder i retssager

Mindreåriges rettigheder i retssager

1. Barnets rets- og handleevne

I Danmark er minimumsalderen for, at en sagsøger selv kan indbringe en sag for retten, 18 år.

2. Adgang til tilpassede procedurer

I straffesager er der ingen særlige institutioner, der beskæftiger sig med mindreårige ofre og vidner. Sådanne børn varetages af de almindelige politi-, retsforfølgnings- og domstolstjenester.

Der er i Danmark ingen særlige institutioner, der beskæftiger sig med børn i civile retssager.

Som hovedregel er det danske retssystem baseret på formodningen om, at dommere og fogeder er "generalister". Der er således ingen særlige dommere og fogeder i sager, der vedrører børn.

Domstolene har en generel forpligtelse til at forfølge enhver sag med den nødvendige hastighed.

I 2013 besluttede den danske regering at styrke beskyttelsen af børn og unge mod misbrug. Hvis det må antages, at et barn eller en ung person har behov for særlig støtte, skal de kommunale myndigheder sikre, at barnets eller den unges vilkår undersøges.

Inden for strafferetten er der ingen særlige institutioner, der beskæftiger sig med mindreårige ofre og vidner.

Danmark betragter uledsagede mindreårige som en særlig sårbar gruppe, og der er udarbejdet retningslinjer for behandlingen af ansøgninger fra uledsagede mindreårige.

Mindreårige sagsøgere repræsenteres af deres forældre eller værger under civile retssager, da de ikke har rets- og handleevne. Børn, der indkaldes som vidner ved almindelige civile domstole, har ikke ret til gratis advokatbistand.

3. Tværfaglige aspekter

I 2013 afsatte den danske regering midler til initiativer, der styrker beskyttelsen af børn og unge mod misbrug. Et af initiativerne var oprettelsen af fem særlige børnehuse, et i hver af Danmarks regioner.

Der er oprettet en samarbejds mekanisme med henblik på at styrke samarbejdet i sager om store konflikter mellem den regionale statslige forvaltning og kommunerne.

4. Uddannelse af fagfolk

Dommerfuldmægtige deltager i en række obligatoriske grunduddannelseskurser. Disse kurser omfatter uddannelse i forældremyndighedssager.

For dommere indgår dette emne generelt i uddannelseskurser og seminarer, hvor det er relevant.

Der er ingen obligatorisk uddannelse for advokater, der repræsenterer børn i civile sager, straffesager eller forvaltningsretlige sager.

Rigsadvokaten tilbyder et seminar som led i videreuddannelsen af anklagere, der er i kontakt med børn under retssager.

Den danske regering støtter løbende kommunerne i deres arbejde med at levere den rette service til udsatte børn, unge og deres familier. Derfor er der afsat årlige midler til videreuddannelse af kommunale socialrådgivere.

5. Barnets tarv

I henhold til den danske lov om social service er kommunen forpligtet til at give barnet den nødvendige støtte i overensstemmelse med barnets tarv. Støtten skal derfor tilpasses barnets særlige situation og behov på et tidligt tidspunkt og løbende, således at eventuelle problemer så vidt muligt kan afhjælpes i barnets hjem eller barnets umiddelbare omgivelser. Støtten skal desuden være baseret på barnets egne ressourcer.

6. Overvågning og fuldbyrdelse af afgørelser i sager, der involverer børn

Inden for strafferetten er politiet, når en påstået lovovertrædelse anmeldes til politiet, underlagt en generel forpligtelse til at give offeret vejledning og oplysninger om bl.a. retten til juridisk bistand.

Civile retsafgørelser, der involverer børn som sagsøgere, fuldbyrdes i henhold til de normale fuldbyrdelsesregler ved fogedretten. Mindreårige sagsøgere har ikke retsevne i retssager og skal derfor repræsenteres af deres forældre eller værger, som udøver de rettigheder, der tilkommer barnet.

I familieretlige sager finder fuldbyrdelse af retsafgørelser om forældremyndighed og bopæl sted ved fogedretten. Fuldbyrdelse kan ikke finde sted, hvis barnets psykiske og fysiske sundhed er i alvorlig fare.

7. Adgang til retsmidler

Inden for strafferetten er politiet, når en påstået lovovertrædelse meldes til politiet, underlagt en generel forpligtelse til at give offeret vejledning og oplysninger om bl.a. retten til juridisk bistand og oplysninger om klageadgang. Erstatningskrav kan behandles under straffesagen.

Et barn kan have status som sagsøger, men kan som følge af sin manglende rets- og handleevne ikke selv anlægge sag ved nationale domstole.

Et barn kan have status som sagsøgt, men alle procedurermæssige foranstaltninger skal træffes af barnets forældre eller værge på dennes vegne.

Alle, herunder børn, er forpligtet til at vidne under en retssag, hvis han/hun af retten indkaldes som vidne. Samtykke fra en forælder/værge er ikke nødvendigt for barnets deltagelse i sagen som vidne.

Børn kan have status som sagsøgere og sagsøgte i civile retssager. Børn har generelt ikke rets- og handleevne, og derfor udøver deres forældre eller værger deres rettigheder som sagsøgere eller sagsøgte, herunder retten til at klage.

8. Familieliv

Før en kommende adoptivforælder godkendes, foretager samrådets sekretariat en grundig undersøgelse af ansøgerne. Undersøgelsens resultater forelægges samrådet, som på grundlag af undersøgelsen beslutter, om ansøgerne kan godkendes som adoptanter.

Adoptionsloven af december 2015 tillader kun fuld adoption. I øjeblikket samarbejder de danske adoptionsmyndigheder kun med de oprindelseslande, hvis lovgivning tillader stærke adoptioner.

Med hensyn til indenlandske adoptioner fremgår det af adoptionsloven, at alle børn over 12 år skal give deres samtykke til adoption.

Hvis barnet er under 12 år, skal statsforvaltningen, hvor barnets modenhed og sagens karakter tillader det, give oplysninger om barnets holdning til adoptionen.

Social- og indenrigsministeren er ansvarlig for lovgivningen om adoption.

Børnevenlig retspleje i Danmark (499 Kb)

Sidste opdatering: 30/07/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.